

در یادداشت تفاهم همکاری گردشگری میان تهران – بغداد بر رفع موانع گردشگری زمینی تأکید شد

سفر به عراق با خودروی شخصی

زیست بوم- وزارت میراث فرهنگی،

صنایع دستی و گردشگری جمهوری اسلامی ایران ووزارت فرهنگ،گردشگری و میراث باستانی جمهوری عراق یادداشت تفاهم همکاری گردشگری امضا کردند.
عزت‌الله ضرغامی وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در مراسم امضای این یادداشت تفاهم در مجموعه فرهنگی نیابوران، از تلاش برای رفع موانع گردشگری زمینی با عراق و تردد با خودروی شخصی خبر داد. گردشگران عراقی در صدر گردشگران ورودی به کشور هستند. آنها هم برای زیارت به مشهد سفر می‌کنند هم مسافر طبیعت زیبای شمال ایران هستند.
بخشی از گردشگران عراقی را هم توریست‌های سلامت برای کشور تشکیل می‌دهند که برای درمان خود به ایران می‌آیند. بخشی خصوصی صنعت گردشگری ایران اما اعتقاد دارد که سهمی از گردشگران ورودی از این همسایه غربی ندارد و پیش‌تر فعالان این حوزه در گفت‌وگو با «ایران» خواستار هدایت گردشگران عراقی به سمت بخش رسمی و خصوصی صنعت گردشگری شده بودند.
ضرغامی نیز در این دیدار اظهار امیدواری کرده است که رونق گردشگری زمینی بین ایران و عراق و از طریق آژانس‌های مسافرتی موجب تحول گردشگری بین دوکشور شود.

■ **رفع موانع گردشگری زمینی باعراق وتردد با خودروی شخصی**

ضرغامی این تفاهنامه را موجب تسهیل روابط فرهنگی و گردشگری بین دوکشور دانست و عنوان کرد: «رابطه تمدنی بین ایران وعراق از دوران باستان تا پس از اسلام و امراوموزی بی‌بدیل بوده و ملت‌ها از دو دولت توقع دارند که برای برداشتن موانع و تسهیل هرچه بهتر روابط بین دو کشور تلاش کنند.»

وزیر فرهنگ، گردشگری و میراث‌باستانی عراق نیز در این دیدار، پایان کرونا را فرصتی برای سفر به ایران و عملیاتی کردن برنامه‌ها و پروژه‌های مشترک در حوزه‌های هنری، فرهنگی و گردشگری برنامه‌ریزی دانست و گفت: «در حیاتی عالی‌رتبه با حضور مسئولان حوزه‌های مربوطه به آمده ایم.»

سرپرست کلان‌تولید و بازرگانی راهبردی مهاباد گفت: «مهم‌ترین عامل برقراری رونق اقتصادی در استان، احیای اشتغال و جذب سرمایه‌های خارجی است.»

سرپرست کلان‌تولید و بازرگانی راهبردی مهاباد گفت: «مهم‌ترین عامل برقراری رونق اقتصادی در استان، احیای اشتغال و جذب سرمایه‌های خارجی است.»

تنها قنات آجری قزوین نیاز به اعتبار دارد

ثبت ملی قنات رادکان با همراهی مردم بومی

قنات فضلعلی خان رادکان استان قزوین، تنها قنات با سازه‌های آجری در این استان است که سال گذشته با تلاش گروهی از علاقه‌مندان به این نوع سازه‌های آبی منحصr به فرد، همراهی دهیار روستای رادکان و مردم بومی آن منطقه و در نهایت میراث فرهنگی استان قزوین به ثبت ملی رسیده است. این اثر تاریخی و میراث فرهنگی ثبت ملی شده است ولی هنوز قدمت، طول و عرض آن مورد بررسی قرار نگرفته است. احتمال داده می شود قدمت آن به ۲هزار سال قبل مربوط شود و طول آن نیز ممکن است در حدود ۳۰ کیلومتر باشد. کارشناسان می گویند احتمالاً مظهر و خروجی آن علاوه بر روستای رادکان چندین روستای همجوار را نیز دربر بگیرد. مسئول کارگروه سازه‌های آبی تاریخی کمیته منطقه‌ای آبیاری مهمی از قنات باستانی فضلعلی خان در روستای رادکان شهرستان پاکستان از توابع خرمدمش استان قزوین قرار دارد، به «ایران» گفت: سال ۹۴ که در زمینه کتاب سازه‌های آبی و تاریخی استان قزوین در حال پژوهش بودم، به طور اتفاقی با این قنات آشنا شدم و با توجه به رشته تخصصی و بازدیدم از این قنات و مشاهده تصاویر آن که با همکاری آقای رضایی، دهیار وقت روستای رادکان، صورت گرفت، به ویژگی‌های منحصr به فرد این قنات پی بردم.

شیمیا کبیری افزود: برای آشنایی مسئولان میراث فرهنگی با ویژگی‌های خاص و منحصر به فرد این قنات و ثبت ملی آن، کار گروهی متشکل از چند نفر از علاقه‌مندان به این حوزه را تشکیل دادم. البته دهیار وقت روستا نیز ما را در این مسیر بسیار کمک و همراهی کردند چون خودشان هم بسیار علاقه‌مند و پیگیر بودند و کاش افرادی مثل ایشان در کشور بیشتر بودند.

وی ادامه داد: با برپایی همایش و… اخبار مربوط به این قنات را به رسانه‌های مختلف ارائه کردم حتی با حضور در دوره‌های علمی کشور آلمان، این قنات را به طور خاص معرفی کردم که بسیار مورد استقبال قرار گرفت. بعدها در سفر از تعدادی از استادان و پژوهشگران آلمانی به ایران داشتند، برنامه بازدید می هم از این قنات برای آنها در نظر گرفته شد و در این بازدید «مهندسی سازه‌های آبی ایرانی» به کار رفته در این قنات مورد توجه قرار گرفت. همچنین «پروفیسور عبدالکریم بهنیا، پدر علم قنات ایران» را هم برای بازدید از این قنات دعوت کردم که دیدم که ایشان نیز پس از بازدید گفتند که من تا به حال قناتی شبیه به این قنات، نه تنها در ایران بلکه در کل دنیا ندیده‌ام.»

وی اظهار داشت: پس از جمع‌آوری مستندات و… با کمک مردم روستا توانستم میراث فرهنگی را قانع کنیم که این قنات قابلیت ثبت ملی دارد و آنها نیز ما هم‌راه شدند و این قنات در دی ماه سال گذشته، ثبت ملی شد. البته این اتفاق، شرف بزرگ است چون این قنات نیاز به مرمت و احیا دارد که امیدواریم با حمایت‌های مالی، امسال تفاهنامه‌های آن منعقد شود.

قبرستان ارامنه در نماگرد فریدن

روستای غرغن در شهرستان فریدن اصفهان که نام آن نیزیک واژه ارمنی است، در گذشته محل سکونت ارامنه بوده، اما در سال‌های اخیر تعداد انگشت‌شماری از ارامنه در این منطقه باقی مانده و بیشترشان مهاجرت کرده‌اند.
در یکی دیگر از

روستا‌های شهرستان فریدن به نام نماگرد، قبرستان ارامنه با بیش از ۴۰۰ سال قدمت وجود دارد.
اکثر روستاهای فریدن در گذشته ارمنی نشین بوده است، به همین علت قبرستان‌های ارامنه در اکثر روستاها وجود دارد که بزرگ‌ترین آنها قبرستان روستای نماگرد است که دارای سنگ قبرهای کوچک و بزرگ چند تنی است که روی آنها اسامی، سن و تاریخ وفات افراد حک شده است. قبرها بعضاً خانوادگی و به صورت موازی در کنار یکدیگر با یک سنگ قبر مشترک بزرگ دیده می شوند.
چون در گذشته شایع بوده ارامنه در کنار اجساد خود زیورآلات و طلا را نیز خاک می کنند، در سال‌های گذشته این قبرستان‌ها مورد دستبرد سارقان قرار می گرفته است.
این قبرستان همچنان در لیست آثار ملی ثبت نشده است.

حسن ناظم به رایزنی‌ها با طرف ایرانی در راستای هرچه باشکوهر برقرار شدن اربعین اشاره کرد و از اربعین را بزرگ‌ترین اجتماع بشری و پدیده‌ای بی‌بدیل در جهان دانست که وزارت میراث فرهنگی به‌دنبال ثبت جهانی آن است.او بر اصالت بخشی به آژانس‌های مسافرتی و به رسمیت شناختن آنها همچنین انجام سفر از این طریق تأکید کرد و گفت: ترویج سفر از طریق آژانس‌ها موجب رونق اقتصاد و اشتغال بین دو کشور می‌شود و سلامت و اعتبار گردشگری را فراهم می‌کند.

■ **نبدان گردشگر پس از فرودکش کردن کرونا**
وزیر فرهنگ، گردشگری و میراث‌باستانی عراق نیز در این دیدار، پایان کرونا را فرصتی برای سفر به ایران و عملیاتی کردن برنامه‌ها و پروژه‌های مشترک در حوزه‌های هنری، فرهنگی و گردشگری برنامه‌ریزی دانست و گفت: «در حیاتی عالی‌رتبه با حضور مسئولان حوزه‌های مربوطه به‌طور خودکار قابل

تمدید خواهد بود، مگر اینکه یکی از طرفین سه‌ماه قبل از تاریخ انقضا، طی پیامی کتبی و از طریق مجاری دیپلماتیک تمایل خود را برای پایان دادن به آن به طرف مقابل اعلام کند.
■ **همراهی بخش خصوصی در سفرهای خارجی مسئولان**
«حرم‌الله رفیعی» رئیس انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی پیش از این، عراق، چین، عمان، افغانستان، پاکستان، عمان، مالزی، اندونزی و… را از جمله بازارهای هدف گردشگری بخش فرهنگی، هنری و گردشگری بین دو کشور گفته بود: «برای اینکه بخش خصوصی بتواند از کشورهای همسایه گردشگر بیشتری را به سمت ایران بیاورد باید در جمع هیأت‌های اقتصادی که به همراه مسئولان به سفرهای خارجی می‌روند، حضور داشته باشد.»

عراقی‌ها در صدر گردشگران ورودی به ایران قرار دارند. دفاتر خدمات مسافرتی هم به گفته رفیعی برنامه‌های جدی برای جذب آنها دارند. رفیعی گفته است: «سازمان میراث فرهنگی باید کمک کند تا ورود گردشگر عراقی به ایران شکل اصولی بگیرد.» منظور او از شکل اصولی ورود گردشگران عراقی از طریق توره‌ای رسمی است. گردشگران این کشور همسایه غربی به شکل‌های مختلف به ایران می‌آیند. بخشی از آنها به دلیل مناسبت‌های فامیلی راه ورود به ایران را می‌دانند. تعدادی از آنها را دست اندرکاران غیررسمی گردشگری که به «حمله دار» معروفند، به ایران می‌آورند. به گفته رفیعی، عراقی‌ها در مشهد عمدتاً از هتل استفاده نمی‌کنند و گردشگران همسایه از جمل‌ه عراقی‌ها می‌گیرند.
او همچنین گفت: «در شرایط با‌ع ثت این کشور گردشگری رونق بیشتری را به سمت ایران بیاورد و در مرکز اقامتی رسمی سکونت دهند.او هم می‌گوید: «امروز از حضور گردشگران عراقی نه هتل‌ها سهیم هستند نه آژانس‌ها. گردشگران عراقی به‌صورت «هیأتی» به ایران می‌آیند و بیشتر در منازل آشنایان اقامت می‌گیرند.»

جمعی از نمایندگان سازمان میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری در نشست مشترک با نمایندگان سازمان میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری عراق، در هتل تاشکند تهران گفتگو کردند.
در این نشست با تشریح آخرین وضعیت گردشگری در ایران و عراق و همچنین برنامه‌های مشترک در این زمینه، راهکارهای همکاری در زمینه‌های مختلف و اشتغال‌زایی در این زمینه‌ها، بحث شد.

در این نشست با تشریح آخرین وضعیت گردشگری در ایران و عراق و همچنین برنامه‌های مشترک در این زمینه، راهکارهای همکاری در زمینه‌های مختلف و اشتغال‌زایی در این زمینه‌ها، بحث شد.



به مهندسی‌های قدیمی برگردیم و قنات‌های قدیمی را احیا کنیم چون اقلیم کشور تغییر کرده است و خشکسالی همیشه بوده اما با احیای قنات، از آب استفاده بهینه می‌شد. به طور مثال شاید شهرهای استان یزد از برخی شهرهای پرآب کشور سرسبزتر باشد چون آنها استفاده بهینه از آب و شرب و کشاورزی روستای رادکان مورد استفاده قرار می‌گرفت.دهخدایا ادامه داد: متأسفانه آسیب‌هایی قبل از ثبت ملی، به این قنات وارد شده چرا که حفر چاه‌های عمیق، آسیب بیشتری وارد می‌کند.فاطمه دهخدایا، کارشناس ثبت غیرمنقول میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع ودخانه و نیز عبور خودروهای به «ایران» گفت: قدمت دقیق این قنات مشخص نشده چون آزمایش مصالح ساختمانی اثر انجام نشده است. معمولاً پس از ثبت ملی، باید با انجام آزمایش روی آجرها و… قدمت آن مشخص شود که این هم نیازمند اعتبار لازم است اما در مجموع در پرونده ثبت ملی این قنات، قدمت تقریبی را دوره قاجار یعنی حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ سال قبل عنوان کرده‌اند.وی افزود: این قنات جزو معدود قنات‌هایی است که سازه معماری دارد و بدون استفاده از ملات

- چهارشنبه ۲۵ خرداد ۱۴۰۱
- سال بیست و هشتم
- شماره ۷۹۳۲

استاندار گلستان از تأمین حقا‌به خلیج گرگان از نکارود و قره‌سو خبر داد

تردید کارشناسان مخالف، از نجات خلیج گرگان

مجریان طرح، خاک آلوده لایروبی شده را چه می‌کنند؟

زیست بوم- کارشناسان با توجه با کاهش تراز دریاچه خزر لایروبی خلیج گرگان را بی‌نتیجه می‌دانند. با وجود این استاندار گلستان از پمپاژ آب خزر به خلیج گرگان و همچنین تأمین حقا‌به شیرین آن از رودخانه‌های ای قره‌سو در گلستان و نکارود در مازندران خبر می‌دهد. «علی زنگانه» می‌گوید: «باید آب شیرین از طریق رودخانه‌ها وارد خلیج شود تا این مکان که روزگاری به‌عنوان رَجم دریای خزر مکانی برای تخم‌ریزی ماهیان استخوانی و خاویاری بوده، احیا شود.» طرح لایروبی خلیج گرگان مخالفت‌های جدی به‌دنبال داشته است. با وجود این عملیات لایروبی از سوی سازمان بنادر و دریانوردی با هدف باز کردن کانال آشوراده و چوپوقلی و با تخصیص اعتبار ۵۰ میلیاردتومان شروع شد. این عملیات در ابتدای شروع به‌دلیل ساخت جاده و تخریب پوشش گیاهی منطقه با مخالفت محیط زیست رو به‌رو شد. کارشناسان دیو خاک و از بین رفتن پوشش گیاهی را باعث ایجاد یک کانون جدید گرد و غبار در منطقه می‌دانند. حالا هم محسن موسوی خوانساری، کارشناس محیط زیست به تنسیم می‌گوید: «خلیج



گرگان یک تورفتگی آب در داخل ساحل است و بجز یک آبراهه کوچک که در مسیری کوتاه، آن را به دریا متصل می‌کند راه به جایی ندارد. در رابطه با احیای این خلیج باید ۲ نکته در نظر گرفت، اول اینکه تراز آب دریای خزر به‌دلیل تغییر اقلیم و تبخیر بسیار زیاد در حال کاهش است و بر اساس مطالعات انجام شده تا سال ۲۰۵۰، ۳ متر کاهش پیدا می‌کند و این کاهش ادامه‌دار خواهد بود لذا لایروبی خلیجی به این وسعت بی‌نتیجه است.»

او لایروبی با هدف احیای خلیج گرگان یا انجام طرح‌های گردشگری را اشتباه می‌داند و می‌گوید: «ساحل دریای خزر در محدوده کشور ما در منطقه عمیق واقع شده بنابراین ما کمترین آسیب را از کاهش تراز آب خزر می‌بینیم و خسارت ما نسبت به کشوری مانند روسیه که خودش ۹۰ درصد آب خزر را از طریق ولگا تأمین می‌کند، بسیار کم است اما متأسفانه کشور ما در یک نقطه از این موضوع آسیب می‌بیند که آن هم خلیج خراسان است. لذا لایروبی چه در جهت گردشگری و چه در جهت احیای خلیج اشتباه است چرا که آب خزر در حال پایین رفتن است و نمی‌توان در مقابل این کاهش سطح آب مقاومت کرد.»

او به یک نکته مهم اشاره می‌کند که تاکنون مجریان طرح به آن پاسخ نداده‌اند و پیش از این هم دلنگرانی فعالان حوزه محیط زیست و منابع طبیعی را در پی داشته است.

این کارشناس محیط زیست مصالح و دورریزهای به وجود آمده به‌دنبال لایروبی را دومین چالش پیش روی این طرح می‌داند و می‌گوید: حتی اگر لایروبی هم درست باشد، باید مشخص شود که این مصالح قرار است در کجا ریخته شود. این مصالح در هر نقطه‌ای که تخلیه شود، موجب آلودگی محیط‌زیست آن منطقه می‌شود. خلیج گرگان منطقه‌ای بسیار بکر و طبیعی است و این مصالح و آلودگی‌ها می‌تواند آن را نابود کند. او اعتقاد دارد هر گونه اقدامی که قرار است برای احیای خلیج گرگان انجام شود، باید پدیده تغییر اقلیم در کنار آن دیده شود.»



مهر- محمدعلی فرخ مهر رئیس جامعه هتل و هتل – آپارتمان‌های تهران از حذف سراسری تابلوهای راهنمای هتل‌ها در سطح شهر تهران توسط شهرداری خبر داد و گفت: ما در سطح شهر تهران تابلوهای راهنمایی داریم که مسیر رسیدن به مراکز دیدنی یا هتل‌ها را به گردشگران داخلی و خارجی نشان می‌دهد. این تابلوهای مختص به هتل‌ها را شهرداری از شهر جمع‌آوری کرده است این موضوع را به

ایستنا- مسعود منصور رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور گفت: مالچ در مناطق اضطراری که تپه‌های شنی موجب مسدود کردن راه‌های مواصلاتی، ریل قطار و تخریب تأسیسات و اراضی کشاورزی می‌شود مورد استفاده قرار می‌گیرد.

تسنیم- مهدی اسماعیلی بیدهنی، عضو هیات علمی دانشگاه تهران گفت: پروژه‌های انتقال آب در سال‌های جاری اعتراضات اجتماعی بسیاری را در سطح کشور در پی داشته است.

ایرنا- مهدی تیموری، مدیر پارک ملی گلستان گفت: مشارکت دادن مردم در حفظ و نگهداری این پارک نقش و تأثیر بسزایی در توسعه شاخص‌های آن دارد.

ایستنا- نبی‌اله قاندرحمتی، معاون فنی حفاظت محیط‌زیست لرستان گفت: هیچ کدام از تالاب‌های لرستان در کنوانسیون رامسر ثبت نشده است. این درحالی است که پرونده تالاب‌های ۱۱‌گانه پلدختر، دریاچه گهر و زیستگاه سمند لرستانی در بخش پاپی به سازمان محیط‌زیست کشور ارسال شده تا در دبیرخانه کنوانسیون رامسر مطرح شود که تاکنون انجام نشده است.

کارشناسان

■ **یک داستان قدیمی**
قصه عراقی‌ها در ایران بویژه مشهد، خوزستان، تهران و… کمی پیچیده است. داستان به سال ۵۴ و بازگشت ایرانی‌های ساکن در عراق در دوران صدام برمی‌گردد. کسانی که به آنها «معاود» (عودت داده شده) می‌گویند. جمعیت آنها در مشهد بالای ۳۰ تا ۴۰ هزار نفر است. هموطنانی که امروزه لهجه عراقی دارند اما در جامعه مشهد حل شده‌اند. حضور معاوده‌ها برای گردشگران عراقی فرصت است تا زمانی که به ایران می‌آیند در خانه آنها اقامت گزینند و نیازی به هتل‌های رسمی نداشته باشند. به گفته فعالان حوزه گردشگری مذهبی، همین اتفاق هم در سفر ایرانی‌ها به عراق می‌افتد. بخش رسمی عراق هم از حضور ایرانی‌ها در عراق نفع چندانی نمی‌برد، این شرکت‌های ایرانی هستند که حضور ایرانی‌ها در عراق را ساماندهی می‌کنند. به گفته آنها، حتی در عربستان هم همین اتفاق می‌افتد. معاوده‌ها در مشهد هم خانه‌های زیادی دارند تا در اختیار زوار عراقی قرار بدهند. بنابراین به نظر می‌رسد باید دو کشور به تفاهنامه‌ای برای ساماندهی گردشگران دست یابند. «اردشیر اروچی» کارشناس پیشکسوت گردشگری نیز بیشتر به «ایران» گفته بود که حضور گردشگران همسایه تنها زمانی می‌تواند مفید باشد که در چرخه صنعت گردشگری قرار داشته باشند. بنابراین باید دفاتر خدمات مسافرتی اجازه پیدا کنند گردشگران همسایه از جمله عراقی‌ها را از طریق رسمی به ایران بیاورند و در مرکز اقامتی رسمی سکونت دهند.او هم می‌گوید: «امروز از حضور گردشگران عراقی نه هتل‌ها سهیم هستند نه آژانس‌ها. گردشگران عراقی به‌صورت «هیأتی» به ایران می‌آیند و بیشتر در منازل آشنایان اقامت می‌گیرند.»

مهر- محمدعلی

کم یا منحصr به فرد باشد و در استان قزوین نیز، این قنات تنها قناتی است که سازه آجری دارد.وی در خصوص برنامه‌های میراث فرهنگی برای حفاظت از قنات فضلعلی خان رادکان به «ایران» گفت: حدود ۲هزار اثر تاریخی در زیرمجموعه میراث فرهنگی استان قزوین وجود دارد که نیاز به محافظت دارند اما میزان اعتباری که هر ساله برای حفاظت از آنها اختصاص می‌یابد، فقط به اندازه اجرای برنامه‌های حفاظتی برای کمتر از ۵۰ اثر خواهد بود بنابراین اعتبارات این حوزه بسیار محدود است.

نورانی با تأکید بر اینکه میراث فرهنگی جزو ارگان‌هایی است که اعتبارات بسیار محدودی دارد، افزود: البته آب منطقه‌ای استان قزوین، دیهاری، بخشداری و استانداری در حال تلاش برای جذب اعتبار برای حفاظت از این میراث تاریخی هستند که در صورت تحقق آن، برنامه‌های میراث فرهنگی برای حفاظت از این قنات تاریخی نظیر احیای دانه‌چه چاه، نصب تابلو و علائم هشداردهنده و اطلاع‌رسانی به مردم در مورد ثبت این اثر تاریخی با هدف جلوگیری از آسیب و تخریب آن و نیز انجام مطالعات بیشتر با هدف بررسی وضعیت ظرفیت این اثر تاریخی برای ثبت جهانی اجرائی خواهد شد.وی ادامه داد: البته با توجه به اینکه این اثر ثبت ملی شده، باید حفاظت‌های قانونی از آن انجام شود بنابراین اگر فعالیت‌های آسیب‌زا بر این قنات، استعلام با گزارش شود با آن برخورد قانونی شده و مجوز هرگونه فعالیت آسیب‌زا در محدوده آن نیز داده نمی‌شود.